

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๗
วันพฤหัสบดีที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๑๙ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการวิสามัญผู้มาประชุม คือ

๑. พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม	ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๒. นายศิริระชัย โชติรัตน์	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก มารุต ปิ๋นโชติสิงห์	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๔. พลโท สุรใจ จิตต์แจ่ม	เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๕. นายแสวง บุญมี	รองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๖. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๗. นายคำคุณ สิทธิสมาน	กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๘. พลเอก ไตรรัตน์ รังคะรัตน์	กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๙. นางนิพัทธา อมรัตน์เมธา	กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๑๐. พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์	กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๑๑. ศาสตราจารย์สนิท อักษรแก้ว	กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๑๒. พลโท ชัยยุทธ พร้อมสุข	
๑๓. พลอากาศเอก ชูชาติ บุญชัย	
๑๔. พลเอก ธนดล สุรารักษ์	
๑๕. พลเอก ไพชยนต์ คำตันเจริญ	
๑๖. พลเอก ภาณุวัชร นาควงษ์	
๑๗. พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ	
๑๘. นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ	
๑๙. พลเรือโท สนธยา น้อยฉายา	
๒๐. พลโท สมโภชน์ วังแก้ว	

๒๑. พลตรี สันติพงศ์ ธรรมปิยะ
๒๒. พลเอก สุรวัช บุตรวงษ์
๒๓. พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ
๒๔. นายพัชโรดม ลิมปิษเฐียร

กรรมการวิสามัญผู้ลาประชุม คือ

๑. นายสุรชัย ภูประเสริฐ
๒. ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต
๓. พลโท กนิษฐ์ ชาญปรีญา
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล
๕. รองศาสตราจารย์พิชาย รัตนดีลก ณ ภูเก็ต
๖. นายบรรชา พงศ์อายุกุล
๗. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง

ผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ คือ

- ปริญญา แสงแก้วเขียว	นิติกรชำนาญการ
	คณะกรรมการวิสามัญ ๑
	สำนักกรรมการ ๑

ผู้เข้าร่วมการประชุม คือ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๑. นายอภิวัฒน์ เริงทรัพย์	รักษาการรองผู้อำนวยการสำนัก
กิจการพรรคการเมืองและออกเสียง
ประชามติ
๒. นายอมร รัชตังกูร	ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบบัญชี
และทรัพย์สิน

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการวิสามัญมาครบองค์ประชุมแล้วพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมสรุปได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

- ฝ่ายเลขาฯ ได้สรุปผลการประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ครั้งที่ ๖ วันพุธที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาไปทั้งสิ้น ๙ มาตรา รายละเอียดได้มีการสำเนาแจกต่อที่ประชุมแล้ว

มติที่ประชุม : รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

เลื่อนรับรองบันทึกการประชุม ดังต่อไปนี้

- ๑) บันทึกการประชุมครั้งที่ ๔ วันจันทร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐
- ๒) บันทึกการประชุมครั้งที่ ๕ วันอังคารที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐
- ๓) บันทึกการประชุมครั้งที่ ๖ วันพุธที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.

โดยเริ่มมาตรา ๕๐ เป็นต้นไป สรุปได้ ดังนี้

มาตรา ๕๐

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ได้สอบถามว่า บทบัญญัติมาตรานี้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากกฎหมายเดิมอย่างไรหรือไม่

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ตอบคำถามว่า บทบัญญัติมาตรานี้เดิมรายละเอียดจะอยู่ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่หัวหน้าพรรคการเมืองจะเป็นผู้ออกหนังสือรับรองผู้สมัคร

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร กรรมการวิชาการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า การที่ให้หัวหน้าพรรคการเมืองเป็นผู้ออกหนังสือรับรอง ก็เพื่อเป็นหลักฐานในการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยในเรื่องนี้นอกจากที่จะมีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้วในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญกำลังยกร่างก็มีการบัญญัติเอาไว้ด้วยเพื่อให้สอดคล้องกัน ทั้งนี้ ในการออกหนังสือรับรองการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ถ้าข้อบังคับมีการบัญญัติให้หัวหน้าพรรคสามารถมอบอำนาจให้ผู้อื่นดำเนินการแทนได้ ก็จะเป็นไปตามข้อบังคับของพรรคการเมืองนั้นๆ

มติที่ประชุม**มาตรา ๕๐****ไม่มีการแก้ไข**

“มาตรา ๕๐ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองออกหนังสือรับรองการส่งผู้ได้รับการสรรหาตามมาตรา ๔๙ เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อประกอบการสมัครรับเลือกตั้ง”

มาตรา ๕๑**ไม่มีการแก้ไข****ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ**

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร กรรมการการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลว่า มาตรานี้เป็นกลไกในการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕๘ ก (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่บัญญัติให้มีกลไกกำหนดความรับผิดชอบของพรรคการเมืองในการประกาศโฆษณานโยบายที่มีได้วิเคราะห์ผลกระทบ ความคุ้มค่า และความเสียหายอย่างรอบด้าน และจะไปเกี่ยวข้องกับการหาเสียงที่เป็นเท็จหรือการหาเสียงที่ไม่มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นได้ โดยจะต้องมีการพิสูจน์ว่าสามารถทำได้และใช้งบประมาณเท่าใด ซึ่งก็เป็นการบัญญัติรองรับการปฏิรูปประเทศตามรัฐธรรมนูญดังกล่าว

ศาสตราจารย์สนธิ อักษรแก้ว กรรมการการวิสามัญและที่ปรึกษา ได้สอบถามว่า รายการตาม (๑) ถึง (๓) ใครจะเป็นผู้ประเมินหรือจะรู้ได้อย่างไรว่าถูกต้องแล้ว

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร กรรมการการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตอบคำถามว่า รายละเอียดรายการตาม (๑) ถึง (๓) พรรคการเมืองจะเป็นผู้จัดทำ โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งจะเป็นผู้ประเมินในเบื้องต้น ซึ่งมาตรานี้จะเป็นการกำหนดกรอบกว้างๆ เพื่อให้พรรคการเมืองดำเนินการและให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถใช้ดุลพินิจในการพิจารณาได้

นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา กรรมการการวิสามัญและที่ปรึกษา ได้สอบถามว่า ใน (๒) “ความคุ้มค่าและประโยชน์” นั้น หมายความว่าอย่างไร

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร กรรมการการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตอบคำถามว่า “ความคุ้มค่าและประโยชน์” จะเป็นการวิเคราะห์ว่าในการลงทุนเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะมีผลตอบแทนในการลงทุนนั้นเพียงพอหรือไม่

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้สอบถามว่า เมื่อพรรคการเมืองได้ดำเนินการตามมาตราแล้วและได้รับเลือกเข้าไปบริหารประเทศ หลังจากนั้นไม่ได้มีการดำเนินการตามที่หาเสียงเอาไว้จะมีมาตรการในการดำเนินการอย่างไร

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตอบคำถามว่า ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก็มีการอภิปรายกันเรื่องนี้ว่าเป็นการหาเสียงโดยหลอกลวงซึ่งจะมีบัญญัติไว้ในกฎหมายเลือกตั้ง เว้นแต่ข้อเท็จจริงในขณะหาเสียงกับเมื่อได้รับเลือกตั้งนั้นเปลี่ยนแปลงไปทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามที่หาเสียงได้ จึงจะไม่ได้ถือว่ามีความเจตนาในการโกหกหลอกลวงโดยการหาเสียง

มติที่ประชุม

มาตรา ๕๑

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๕๑ การกำหนดนโยบายของพรรคการเมืองที่ใช้ในการประกาศโฆษณาให้คำนึงถึงความเห็นของสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด นโยบายใดที่ต้องใช้จ่ายเงิน การประกาศโฆษณานโยบายนั้น อย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) วงเงินที่ต้องใช้ และที่มาของเงินที่จะใช้ในการดำเนินการ
- (๒) ความคุ้มค่าและประโยชน์ในการดำเนินนโยบาย
- (๓) ผลกระทบและความเสี่ยงในการดำเนินนโยบาย

ในกรณีพรรคการเมืองไม่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด”

หมวด ๔ การเงินและการบัญชีของพรรคการเมือง ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

มติที่ประชุม

หมวด ๔

ไม่มีการแก้ไข

“หมวด ๔ การเงินและการบัญชีของพรรคการเมือง”

มาตรา ๕๒

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้สอบถามว่า มาตราฉบับนี้บัญญัติให้พรรคการเมือง สาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ต้องจัดทำบัญชีใช้จ่าย บัญชีการเงินและบัญชีรายชื่อสมาชิกใช้หรือไม่

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตอบคำถามว่า มาตราฉบับนี้จะเป็นการกำหนดภาพรวมให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีหน้าที่ในการบริหารการเงินของพรรค ส่วนหัวหน้าสาขา และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดก็มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีรับและบัญชีจ่ายเพื่อที่จะรายงานเข้ามายังพรรคการเมืองเมื่อสิ้นปีปฏิทิน

นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา ได้สอบถามว่า กรณีที่พรรคการเมืองมีการจัดสัมมนาแล้วมีผู้ขอเป็นเจ้าของภาพในการออกค่าใช้จ่ายให้ เงินในส่วนนี้จะมี การดำเนินการอย่างไร

นายพัชโรดม ลิมพิชเสีเยร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตอบคำถามว่า เงินค่าใช้จ่ายส่วนนี้ถือเป็นประโยชน์อื่นใดที่พรรคการเมืองได้รับ ซึ่งต้องมีการลงบัญชีเอาไว้

พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ กรรมการวิสามัญ ได้สอบถามว่า ในพรรคสอง ที่บัญญัติให้จัดทำบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาในเขตจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของสาขา พรรคการเมืองหรือในเขตจังหวัดที่ตนเป็นตัวแทนนั้น กรณีที่ยังไม่มีสาขาประจำจังหวัด “บัญชีรายชื่อ” ในที่นี้จะหมายถึงอะไร

นายพัชโรดม ลิมพิชเสีเยร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตอบคำถามว่า สาขาพรรคการเมืองจะมีการจัดตั้งอย่างน้อยตามที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด แต่ถ้าในจังหวัดนั้นมีสมาชิกร้อยคนขึ้นไปแต่ไม่ถึงห้าร้อยคนก็ต้อง จัดตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ดังนั้น ในกรณีที่ว่าในเขตจังหวัดที่ตนเป็นตัวแทนนั้น หมายถึงตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่ต้องจัดทำบัญชีรายชื่อสมาชิก และกรณีจังหวัดนั้น มีสาขาพรรค สาขา ก็จะเป็นผู้จัดทำบัญชีรายชื่อ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้สอบถามว่า กรณีที่พรรคการเมืองมีการตั้งสาขาพรรคในจังหวัดหนึ่งสมมุติว่าอยู่ในภาคเหนือ กรณีเช่นนี้สาขาพรรค การเมืองที่ตั้งนี้จะดูแลเฉพาะสมาชิกในจังหวัดที่ตั้งสาขาพรรคหรือสมาชิกจังหวัดใกล้เคียงที่ไม่ได้มีการ จัดตั้งสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดด้วย

นายพัชโรดม ลิมพิชเสีเยร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตอบคำถามว่า ในร่างมาตรา ๓๕ จะบัญญัติเชิงบังคับในการตั้งตัวแทนพรรค การเมืองประจำจังหวัดในกรณีที่ในจังหวัดนั้นมีสมาชิกเกินหนึ่งร้อยคน แต่สำหรับสาขาพรรคการเมือง จะไม่มีการบังคับซึ่งจะขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละพรรคการเมือง ซึ่งกรณีที่ในจังหวัดใดมีสมาชิก ไม่ถึงหนึ่งร้อยคนก็ไม่สามารถที่จะตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดได้ ดังนั้น ในทางปฏิบัติสาขา พรรคการเมืองที่อยู่ใกล้เคียงต้องเป็นผู้ดูแลสมาชิกเหล่านี้ ซึ่งก็เป็นการบริหารจัดการของแต่ละ พรรคการเมืองที่จะมีการกำหนดไว้ในข้อบังคับ

พลอากาศเอก ชูชาติ บุญชัย กรรมการวิสามัญ ได้สอบถามว่า กรณีตาม พรรคสองนั้นถ้ามีการบัญญัติไว้เป็นกรอบกว้างๆ ว่าพรรคการเมืองต้องจัดทำบัญชีรับหรือจ่ายหรือ ของสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดได้รับหรือจ่ายจะดีกว่าหรือไม่ เพื่อให้ แต่ละพรรคการเมืองไปบริหารจัดการเอง โดยไม่ต้องมีการบัญชีลงไปรายละเอียด

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ตอบคำถามว่า บทบัญญัติมาตรานี้จะมีเนื้อหาเช่นเดียวกับกฎหมายเดิมในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งการบัญญัติรายละเอียดเอาไว้ก็จะเป็นผลดีเนื่องจากเกี่ยวข้องกับงบประมาณเงินซึ่งที่ประชุมใหญ่พรรคจะรับรองและส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง

นายพัชโรดม ลิ้มปิษเฐียร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า เจตนารมณ์ในการบัญญัติเรื่องบัญชีรายชื่อไม่ว่าจะเป็นของสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดนั้น เนื่องจากในการพิจารณาองค์ประชุมจะมีการกำหนดสัดส่วนในเรื่องนี้เอาไว้ ซึ่งการจัดทำบัญชีรายชื่อก็จะเป็นเงื่อนไขที่จะพิสูจน์ได้ว่าองค์ประชุมนั้นครบทุกภาคส่วนตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่และสามารถตรวจสอบได้ง่าย

มติที่ประชุม

มาตรา ๕๒

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๕๒ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีหน้าที่บริหารการเงินทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดของพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองตลอดจนจัดให้มีการทำบัญชีตามมาตรา ๕๓ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

หัวหน้าสาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ต้องจัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงินของสาขาพรรคการเมืองหรือที่ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดได้รับหรือจ่าย แล้วแต่กรณี และจัดทำบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาในเขตจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของสาขาพรรคการเมืองหรือในเขตจังหวัดที่ตนเป็นตัวแทน แล้วแต่กรณี ตามที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๕๓

รอกการพิจารณา

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ กรรมการวิสามัญ ได้สอบถามว่า มาตรานี้จะเป็นเรื่องบัญชีของพรรคการเมืองซึ่งมีการกำหนดว่ามีบัญชีอะไรบ้าง อย่างไรก็ตามการเรียกชื่อบัญชีไม่ว่าจะเป็นมาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ ที่กำลังพิจารณาอยู่นี้หรือแม้แต่มาตรา ๕๔ ยังมีการบัญญัติที่แตกต่างกัน ดังนั้นในเรื่องชื่อของบัญชีมีการสอบถามจากฝ่ายบัญชีในการบัญญัติชื่อบัญชีให้ถูกต้องแล้วหรือไม่

นายพัชโรดม ลิ้มปิษเฐียร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลว่า มาตรา ๕๒ จะเน้นเรื่องสาขาพรรคการเมืองที่ต้องมีบัญชีที่เป็น การแสดงการเข้าและออกของเงินซึ่งเป็นบัญชีเบื้องต้น ส่วนมาตรา ๕๓ เป็นเรื่องของพรรคการเมืองที่ต้องมีบัญชีที่เป็นทางการ ส่วนในมาตรา ๕๔ จะเป็นเรื่องของการปิดบัญชีว่าต้องประกอบด้วยอะไรบ้าง ส่วนที่ถามว่ามีการหารือกับฝ่ายบัญชีแล้วหรือไม่นั้น ในการยกร่างจะเป็นการเทียบเคียงกับกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ กรรมการวิสามัญ ได้อภิปรายเพิ่มเติมว่า การที่จะบัญญัติชื่อบัญชีตามมาตรา ๕๓ ควรที่จะมีการบัญญัติให้ถูกต้องเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการตีความว่าหมายถึงบัญชีประเภทใด เพราะบางถ้อยคำจะให้กับลักษณะองค์กรที่แตกต่างกัน ซึ่งควรที่จะมีการหารือกับฝ่ายบัญชีให้มีความชัดเจนและถูกต้องเกี่ยวกับชื่อของบัญชี

นายอมร รัชตังกูร ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบระบบบัญชีและทรัพย์สิน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า ตามกฎหมายเดิมบัญญัติให้สาขาพรรคการเมืองจัดทำบัญชีทั้งสี่ประเภทตามที่บัญญัติในมาตรานี้ แต่เนื่องจากสาขาพรรคการเมืองไม่มีเจ้าหน้าที่บัญชีจึงไม่สามารถดำเนินการได้ จึงมีการบัญญัติไว้ในมาตรา ๕๒ ให้จัดทำเพียงบัญชีรับและจ่ายเงินคือเป็นเพียงบัญชีขั้นต้นรับจ่ายทั่วไป ส่วนในบัญชีที่พรรคการเมืองต้องจัดทำตามมาตรา ๕๓ (๑) บัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับและแสดงค่าใช้จ่ายหรือรายจ่ายซึ่งจะเป็นบัญชีขั้นต้นที่แสดงรายรับและรายจ่าย ต่อมาคือบัญชีขั้นปลายคือบัญชีตาม (๓) บัญชีแยกประเภท ที่จะแสดงว่าแต่ละบัญชีหรือแต่ละรายการทั้งปีมีรายละเอียดอะไรบ้างซึ่งจะสอดคล้องกับบัญชีขั้นต้น และเมื่อได้บัญชีขั้นต้นและบัญชีขั้นปลายแล้วจะนำมาสรุปเพื่อปิดบัญชีตามมาตรา ๕๔ เพื่อสรุปเป็นงบแสดงฐานะการเงินและงบรายได้และค่าใช้จ่าย ซึ่งแต่เดิมงบแสดงฐานะการเงินตามกฎหมายเดิมจะเรียกว่า “งบดุล”

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ กรรมการวิสามัญ ได้อภิปรายว่า เนื่องจากกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๒ จะมีความผิดคือต้องโทษปรับ ซึ่งกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๒ คือ การจัดทำบัญชีไม่ถูกต้องตามมาตรา ๕๓ ดังนั้น ชื่อบัญชีตามมาตรา ๕๓ จะต้องเป็นชื่อที่ถูกต้องในการเรียกชื่อบัญชี นอกจากนี้การใช้ถ้อยคำก็ต้องมีความถูกต้องชัดเจน เช่น คำว่า “รายได้” กับคำว่า “รายรับ” จะมีการใช้ในลักษณะที่แตกต่างกัน กล่าวคือ คำว่า “รายได้” ส่วนใหญ่จะใช้กับองค์กรที่แสวงหากำไร ส่วนคำว่า “รายรับ” จะใช้กับองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรจึงควรบัญญัติให้ถูกต้อง ดังนั้นในส่วนนี้จึงต้องพิจารณาให้รอบคอบเนื่องจากถ้าพรรคการเมืองปฏิบัติไม่ถูกต้องแล้วจะมีโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้

ที่ประชุมพิจารณาแล้วจึงมีมติให้รอการพิจารณา โดยมีข้อสังเกตเพื่อพิจารณา ดังนี้

๑. การใช้ถ้อยคำในทางบัญชีได้มีการแก้ไขใหม่อย่างไร และตามกฎหมายนี้เป็นไปตาม ที่ได้มีการแก้ไขนั้นแล้วหรือไม่

๒. กฎหมายเดิมมีปัญหาในการปฏิบัติหรือไม่

๓. มาตรา ๕๓ (๑) และ(๔) ควรบัญญัติให้สอดคล้องกันกับมาตรา ๕๔ เนื่องจากการใช้ถ้อยคำว่า “รายได้” กับคำว่า “รายรับ” จะมีการใช้ในลักษณะที่แตกต่างกัน กล่าวคือ คำว่า “รายได้” ส่วนใหญ่จะใช้กับองค์กรที่แสวงหากำไร (Profit Organization) ส่วนคำว่า “รายรับ” จะใช้กับองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร (Nonprofit Organization) จึงควรบัญญัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๕๕

รอกการพิจารณา

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

นายอมร รัชตังกูร ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบระบบบัญชีและทรัพย์สิน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า ตามมาตรานี้เมื่อสิ้นปีปฏิทินหลังจากปิดบัญชีแล้ว พรรคการเมืองจะต้องส่งงบการเงินที่จัดทำเสร็จแล้วให้กับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบ หลังจากตรวจสอบเสร็จแล้วก็จะนำเข้าไปประชุมใหญ่พรรคการเมือง ซึ่งโดยปกติทั่วไปการประชุมใหญ่จะกำหนดประมาณเดือนมีนาคมของทุกปี ซึ่งก็สามารถดำเนินการได้ทันเดือนเมษายนตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรานี้กับมาตรา ๔๓ ซึ่งเป็นเรื่องพรรคการเมืองต้องรายงานผลการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองซึ่งต้องเสนอต่อที่ประชุมใหญ่เพื่ออนุมัติก่อนที่จะส่งให้กับนายทะเบียนและประกาศให้ประชาชนทราบ และมาตรานี้ก็ต้องมีการเสนองบการเงินต่อที่ประชุมใหญ่เพื่ออนุมัติ และส่งนายทะเบียนรวมทั้งมีการประกาศให้ประชาชนทราบเช่นเดียวกัน ดังนั้น ควรที่จะมีการบัญญัติให้สอดคล้องกัน

ที่ประชุมพิจารณาแล้วจึงมีมติให้รอกการพิจารณา ในการบัญญัติให้สอดคล้องกันกับมาตรา ๔๓ เนื่องจากมีลักษณะการดำเนินการลักษณะเดียวกัน และกรณีที่จะมีการประกาศงบการเงินให้ประชาชนทราบตามมาตรานี้ ก็กับการประกาศรายงานการดำเนินการตามมาตรา ๔๓ จะมีการบัญญัติให้ชัดเจนว่าให้นายทะเบียนเป็นผู้ประกาศให้ประชาชนทราบเช่นเดียวกันหรือไม่ โดยมอบกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นผู้พิจารณา

มติที่ประชุม

มาตรา ๕๕

รอกการพิจารณา

“มาตรา ๕๕ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองเสนองบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรองแล้วต่อที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองเพื่ออนุมัติภายในเดือนเมษายนของทุกปี งบการเงินซึ่งที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองอนุมัติแล้วให้หัวหน้าพรรคการเมืองรับรองความถูกต้องร่วมกับเหรัญญิกพรรคการเมือง และส่งให้แก่นายทะเบียนภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองอนุมัติพร้อมทั้งบัญชีตามมาตรา ๕๓

เมื่อได้รับงบการเงินตามวรรคสองแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป”

มาตรา ๕๖

คณะกรรมการการตัดออก

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ในหมวด ๕ ตั้งแต่มาตรา ๕๗ เป็นต้นไปนั้น เป็นเรื่องรายได้ของพรรคการเมือง ซึ่งมาตรานี้บัญญัติถึงรายได้และทรัพย์สินของพรรคการเมืองแต่มีการบัญญัติไว้ในหมวด ๔ การเงินและการบัญชีของพรรคการเมือง ดังนั้น ควรที่จะนำไปบัญญัติไว้รวมกันในหมวด ๕

ที่ประชุมพิจารณาแล้วจึงมีมติให้ตัดมาตรา ๕๖ ไปบัญญัติไว้ในหมวด ๕ โดยบัญญัติเป็นมาตรา ๕๗/๑

มติที่ประชุม

มาตรา ๒๙

คณะกรรมการการตัดออก

“มาตรา ๕๖ รายได้และทรัพย์สินที่พรรคการเมืองได้รับตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี소득ตามประมวลรัษฎากร”

หมวด ๕ รายได้ของพรรคการเมือง

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญมติที่ประชุม

หมวด ๕

ไม่มีการแก้ไข

“หมวด ๕ รายได้ของพรรคการเมือง”

มาตรา ๕๗

รอการพิจารณา

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

นายพัชโรดม ลิ้มปิษเฐียร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลว่า ส่วนที่เพิ่มขึ้นใหม่จากกฎหมายเดิมคือในเรื่องของทุนประเดิม ส่วนรายละเอียดอื่นๆ จะคล้ายกับกฎหมายเดิม สำหรับในเรื่องรายได้อื่นซึ่งตามกฎหมายเดิมมีการบัญญัติรองรับเอาไว้กรณีที่อาจมีรายได้อื่นๆ แต่ตามร่างฉบับนี้ได้มีการตัดออกไปนั้น เนื่องจากตามร่างฉบับนี้มีการบัญญัติเอาไว้ครอบคลุมแล้วจึงไม่ได้มีการบัญญัติ

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ กรรมการวิสามัญ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ในองค์กรที่ไม่แสดงหารายได้ส่วนใหญ่จะไม่มี การบัญชีเรื่องเงินที่ได้จากการจำหน่ายสินค้าหรือบริการ การบัญชีเช่นนี้จะหมายถึงการทำตามทางค้ำปกติหรือไม่ เพราะอาจมีพรรคการเมืองในอนาคตใช้ช่องทางนี้ในการหารายได้เข้าพรรคก็ได้

มาตรา ๕๗/๑

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

ตัดมาตรา ๕๖ มาบัญญัติเป็นมาตรา ๕๗/๑ เนื่องจากเป็นเรื่องเดียวกัน

มติที่ประชุม

มาตรา ๕๗/๑

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

“มาตรา ๕๗/๑ รายได้และทรัพย์สินที่พรรคการเมืองได้รับตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร”

มาตรา ๕๘

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลว่า มาตรา ๕๘ จะเป็นหลักการเดียวกันกับมาตรา ๕๔ ของกฎหมายปัจจุบันที่เป็นการกำหนดกระบวนการหารายได้และหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมระดมทุน

นายอมร รัชตังกูร ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบระบบบัญชีและทรัพย์สิน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า การดำเนินการตามมาตรานี้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีประกาศว่าด้วยเงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดที่ได้จากการจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรคการเมืองในการดำเนินการ ซึ่งจะมีการกำหนดรายละเอียดให้พรรคการเมืองสามารถดำเนินการได้ง่ายขึ้นและกำหนดแบบและวิธีในการรายงานของพรรคการเมืองด้วย

มติที่ประชุม

มาตรา ๕๘

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๕๘ การหารายได้จากการจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรคการเมืองต้องกระทำโดยเปิดเผยและแสดงวัตถุประสงค์ว่าเป็นการระดมทุนของพรรคการเมืองอย่างชัดเจน

ให้หัวหน้าพรรคการเมืองประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปถึงจำนวนและที่มาของเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ได้มาจากกิจกรรมดังกล่าว และให้มีหนังสือแจ้งนายทะเบียนทราบด้วย ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่กิจกรรมดังกล่าวสิ้นสุดลง

ประกาศและหนังสือแจ้งตามวรรคสอง ให้ระบุชื่อบุคคลผู้สนับสนุนเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่าหนึ่งแสนบาทขึ้นไปด้วย”

มาตรา ๕๙

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลว่า เหตุที่มีการบัญญัติให้ต้องมีการประกาศรายชื่อผู้บริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่าตามที่คณะกรรมการกำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าพันบาท ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป โดยเพิ่มจากเดิมที่มีมูลค่าจาก “หนึ่งพันบาท” เป็น “ห้าพันบาท” นั้น เนื่องจากค่าเงินในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปและเพื่อลดภาระของพรรคการเมืองในการประกาศ

มติที่ประชุม

มาตรา ๕๙

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๕๙ ทุกเดือน ให้พรรคการเมืองประกาศรายชื่อผู้บริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่าตามที่คณะกรรมการกำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าพันบาท ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปพร้อมทั้งวัตถุประสงค์ของการบริจาค และให้แจ้งนายทะเบียนทราบ ตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดด้วย

การประเมินมูลค่าของสิ่งที่ได้รับบริจาคตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่
คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๖๐

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร กรรมการวิสามัญ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลว่า บทบัญญัติมาตรานี้จำนวนเงินในการบริจาคจะเท่าเดิม แต่มีความแตกต่างกันที่กรณีเป็นนิติบุคคลต้องแจ้งให้ที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นทราบในการประชุมใหญ่คราวต่อไป หลังจากบริจาคแล้ว ซึ่งตามกฎหมายเดิมบัญญัติให้ต้องมีการให้สัตยาบันของที่ประชุมใหญ่

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ควรที่จะมีการบัญญัติให้ชัดเจนหรือไม่ว่าเป็นการบริจาคเงินหรือทรัพย์สินต่อพรรคการเมืองพรรคใด พรรคหนึ่งพรรคเดียวได้ไม่เกินสิบล้านบาท

มติที่ประชุม

มาตรา ๖๐

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๖๐ บุคคลใดจะบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดให้แก่
พรรคการเมืองมีมูลค่าเกินสิบล้านบาทต่อพรรคการเมืองต่อปีมิได้ และในกรณีที่บุคคลนั้น
เป็นนิติบุคคล การบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดให้แก่พรรคการเมืองไม่ว่าพรรคเดียว
หรือหลายพรรคเกินปีละห้าล้านบาท ต้องแจ้งให้ที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นทราบในการประชุมใหญ่
คราวต่อไปหลังจากบริจาคแล้ว

พรรคการเมืองจะรับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดซึ่งมีมูลค่าเกิน
วรรคหนึ่งมิได้”

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมครั้งต่อไปในวันศุกร์ที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐
เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องรับรอง ๑ - ๒ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒ โดยพิจารณาร่าง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ตั้งแต่มาตรา ๖๑
เป็นต้นไป

เมื่อได้เวลาอันสมควรแล้ว พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการ
วิสามัญ ได้กล่าวขอบคุณกรรมการวิสามัญและผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านและขอปิดการประชุม

เลิกการประชุมเวลา ๑๑.๔๘ นาฬิกา

จัดทำแล้วเสร็จเมื่อ.....๘...../พ.๑/ ๒๕๖๐

นายปริญญา แสงแก้วเขียว นิตกรชำนาญการ

กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๑

ผู้จัดบันทึกการประชุม

.....*Simn*..... ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานฯ ตรวจสอบ

มตรับรองบันทึกการประชุม

ครั้งที่.....11...../ ๒๕๖๐

วันที่.....15...../ พ.๑ / ๒๕๖๐

.....*Uth*.....ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑ ทราบ